

Handelingen 7 : 54 – 60

Beter met Christus te sterven dan zonder Hem te leven

Lezen: Handelingen 6 : 8 - 15

Tekst: Handelingen 7 : 54 - 60

Zingen: Psalm 122 : 1

Zingen: Weerklank 366 : 1 – 3 (na de wet)

Zingen: Sela: Jezus liefde voor mij (na lezing)

Zingen: Lied 727 : 1 – 6 (Nieuw Liedboek; na verkondiging)

Zingen: Gezang 185 : 1 en 2 (voor de collecte)

Zingen: Gezang 185 : 3 en 4 (na collecte)

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus,

Wat is er zo erg?

Stefanus hoort bij ons. Het is lang geleden. Maar hij leeft in onze geschiedenis. We kunnen van hem leren, net als wij hier van elkaar. In de geschiedenis van de kerk ontvangen we veel broeders en zusters. Ze zijn als een geschenk voor ons. We

kijken terug op hun voorbeeld! Wie wil weten hoe 'geloven' gaat, moet ook omkijken naar vroeger. De geschiedenis van de kerk is een bron van inspiratie.

Zo komt vanmorgen Stefanus naar ons toe. Misschien kijkt hij van boven mee? Wat zou hij ervan vinden, hoe wij het doen met het geloof?

Wat is er zo erg? Nou, dit is toch iets om van te schrikken? Ging dat vroeger zo? Een broeder van ons, die dood gegooid wordt met stenen? Als iemand zo aan zijn eind moet komen, is dat erg. Een verdrietige geschiedenis. We vinden dit zielig, we hebben met de man te doen. Vreselijk om zo te moeten sterven. We begrijpen het niet, dat dít ook bij geloven hoort, of in elk geval kán horen. Geloven is ook offeren, bespraken we een week of wat geleden op de belijdenis-catechisatie. Kan het zijn dat God zo'n groot offer van je vraagt? Misschien vind je dit te eng. Als dit is geloven is, kies ik er voor om niet te geloven.

Wat is er zo erg? Dat mensen zo ver komen, dat ze een ander met stenen dood gooien. Het gebeurt, al eeuwen lang. Niet normaal. In de tekst lijkt het of die mensen beesten geworden

zijn. Dolle honden, buiten zinnen, wat een woede. Weg met deze man, Stefanus. Hoe komen mensen zover? Iemand zonder vorm van proces uit de weg ruimen! We horen er al te vaak van, het is bijna elke dag wel wat, en dan komt niet eens alles in het nieuws. We vormen met elkaar een gekke wereld, mensen die verscheurende dieren worden voor elkaar.

Wat is er zo erg? Het ergste van dit verhaal. Waarom stormen ze als een gillende krijsende bende op Stefanus af? Om wat hij zegt. Hij had eerder al gezegd, dat ze halsstarrige ongelovigen waren, zij verzetten zich altijd weer tegen de Heilige Geest (vers 51). Dat was een belediging. Het viel niet goed. Maar Stefanus mocht door praten. Dat wordt in vers 56 anders. Wat hij daar zegt? Daar stoppen ze hun oren voor dicht, dat is zo vreselijk, dat mogen ze niet horen. Dat stond in de wetten. Wat had Stefanus voor ergs gezegd? “Ik zie de hemel geopend en de Mensenzoon, die aan Gods rechterhand staat”. Wát. De Farizeeën begrepen heel goed, het ging over Jezus. Die had een paar maanden geleden net zo iets gezegd, toen Hij voor Kajafas stond. “Vanaf nu zult u de Mensenzoon zien zitten aan

de rechterhand van de Machtige...”(Matt. 26 : 64) Kajafas was verbijsterd. Deze Man lastert God. Nu zegt Stefanus het. Dat was het ergste. Hij lasterde God, en die lastertaal daar sluiten ze de oren voor. De handen op de oren! Onuitstaanbaar was het, dat Jezus nog zou leven, zij hadden hem gekruisigd, Hij was gestorven, er was grondig met Hem afgerekend. Razend zijn ze, nu ze nog weer van Hem horen. Weg met Stefanus. Want...weg met Christus. Dát is het ergste van deze geschiedenis. De haat tegen de Redder van de wereld is bizar en intens.

Stefanus getuigt

Stefanus wordt door de straten gesleurd. De stad uit. Ze rukken hem de kleren van het lijf. Al snel vallen de eerste stenen, tegen zijn hoofd, zijn benen. Er beginnen plekken te bloeden.

En wat is het vreemde? Het is net of het Stefanus niet raakt. Hij staat daar, midden tussen de woedende menigte. Het gezicht omhoog gericht. Hij kijkt de hemel in.

We hebben de laatste gehoord over secularisatie. Mensen leven voor het hier en nu. De wereld is naar boven toe op slot. Er is geen hemel, zeggen ze. Er is niemand in een hemel. Er gaat niets boven deze wereld en het plezier dat je hier mag beleven. Hier gebeurt het. Stefanus beleeft dat anders. Er ontsluit zich een stralende wereld boven hem. Pak dat alvast mee, in deze prekenserie over de secularisatie. Het is hier niet alles. Er is nog zoveel meer. Stefanus is dood. Toch een getuige tégen de secularisatie.

Hoe komt het, dat hij dit ziet? Hij is vervuld van de Heilige Geest. Die geeft hem zicht omhoog. Die laat hem iets zien, wat zó mooi is. Hij mag God zien, de luister van God. Naast Hem, aan zijn rechterhand: Jezus. Dit is zo heerlijk ...het neemt hem in beslag...de stenen lijken hem niet te raken. Wat hij voelt, moet vreselijk zijn...maar wat hij ziet is vreselijk heerlijk. Véél mooier dan de pijn die hij lijdt. Paulus zegt: het lijden van deze tijd weegt niet op tegen de heerlijkheid die over ons wordt geopenbaard (Romeinen 8). Dat maakt Stefanus mee. Hij leeft al in een andere wereld. Hij begint niet te schelden, je hoort

hem niet schreeuwen van pijn. Hij krijgt de ruimte voor zijn getuigenis, hij wordt een martus, staat er in Handelingen 22 : 20. Hij geeft een getuigenis wat hij met de dood moest bekopen. **Martus**, daar komt het woord martelaar van. Een getuige. Wat getuigt hij: “Ik zie de hemel geopend en de Mensenzoon, die aan Gods rechterhand staat”. Hij ziet Jezus, in zijn macht. De macht over hemel en aarde. Hij staat! In actieve houding. Nu gaat er wat gebeuren. Maar het vreemde is: Er gebeurt niets. Jezus stuurt geen bliksem uit de hemel, om al die mensen te doden. Hij stuurt niet een wagen om Stefanus op te halen, zoals bij Elisa. De verhoogde Christus grijpt niet in. Hij laat de moordenaars hun gang gaan. Hij geeft ruimte aan deze man om martelaar te worden, de eerste die zijn leven geeft voor Hem. Het begin van een lange rij. Er komen er nog meer. Mensen in de arena voor de wilde dieren gegooid en verscheurd, gelovigen op brandstapels. De geschiedenis van de martelaren maakt hier een start. Wát wil Jezus daar mee? Waarom komt Hij die arme mensen niet redden, waarom mogen de wilde dieren hun gang gaan? Omdat er iets van het

martelaarschap uitgaat, een krachtige boodschap. Wat laat de martelaar zien? Het is zó belangrijk voor hen om te geloven, de liefde van God de Vader betekent zoveel, de vreugde in de Geest is zo krachtig...daar willen ze hun leven voor geven.

Beter te sterven met God, dan leven zonder Hem. Het evangelie is hen liever dan het leven hier op aarde in deze bedeling, in dit saeculum. De relatie met God gaat boven eer en rijkdom. Voor het evangelie kom ik uit de comfortzone en neem ik het lijden op de koop toe, als het moet met de dood als gevolg. Voelt u wat een krachtig signaal daarvan uitgaat? Je ziet het bij terreurbewegingen. In veel opzichten absoluut niet met christendom te vergelijken. Maar die hebben ook hun martelaren. Ze zoeken de marteldood, desnoods doden ze zichzelf. En hoe verwerpelijk en afschuwelijk ook, je ziet, dat het martelaarschap iets aantrekkelijks heeft. Mensen geven zich voor een opofferingsdood. Ze zetten daarmee hun beweging op de kaart!

Vroeger werd dat door christenen ook al gevoeld. Tertullianus, een belangrijke advocaat van het christelijk geloof zei het zo:

“het bloed van de martelaren is een zaad van de kerk”. Dat bloed spreekt déze taal: Leve het evangelie! Er zijn nog tot op heden martelaren. De naam **Asia Bibi** spreekt boekdelen. Zij is de enige niet. De Noord-Koreaanse Soon Ok Lee, schreef een boek: **“Zij mogen de hemel niet zien”**. Gevangen christenen mochten niet omhoog kijken. Ze moesten de hemel vergeten. Ze ervaren een zeer brute vorm van secularisatie.

Er is een tijd geweest in de geschiedenis, dat mensen de marteldood verheerlijkten. Het werd een erezaak. Ene Heraclitus smeerde zich in met koemest en stak zich in brand, een ander sprong in de vulkaan Etna, weer een ander wierp zich op een brandstapel. Zij zochten ijdele roem en verwoestten hun leven. Dat is niet wat Christus wil. Hij zegt nergens: zoek het op. Hij heeft wel gezegd: het zal je overkomen. Stefanus zócht het niet. Van het martelaarschap moet je niet op de verkeerde manier een erezaak maken. Zoiets gebeurt bij terreurbewegingen...zij zoeken het. En dan ook nog voor een beloning, een hemels bed met maagden. **Wat** het martelaarschap belangrijk maakt? Niet de dood van martelaren,

maar hun getuigenis! De christelijke martelaar gaat voor het evangelie van Christus. Als Christus van je de dood vraagt, dán geeft Hij kracht. Als bij Stefanus. Er gebeurde wel wat. Jezus maakte hem sterk, om zijn lot te ondergaan.

Zijn er nog martelaren? Wat is er met ons aan de hand, dat vervolging ontbreekt. Hoe is het met ons getuigenis? Wat is dat met ons, dat wij geen weerstand oproepen? Ontbreekt het ons aan vervulling met de Geest? Missen wij de moed van het geloof? Leggen we ons neer bij de secularisatie?

Je moet wel bedenken: martelaarschap staat of valt met getuigenis. Er worden getuigenissen gegeven, zonder dat de dood er op volgt. Een zieke, die getuigt van Christus' kracht, kan een martelaar in bed worden, zegt Augustinus. Of, als je naar de kerk gaat, dat mensen je meewarig aankijken, spottende burens die zeggen: schaam jij je niet, volwassen kerel die je bent, om daar naar toe te gaan? Spot en onbegrip... martelaarschap in minder heftige vorm, maar pijnlijk genoeg. Christus kan daar meer mee, dan jij vermoedt. Dat is een troost.

Tegelijk blijft de vraag overeind: Hoe staat het met ons martus-zijn? Ons getuigenis?

Achter Christus aan

Opvallend. Het lijden van Stefanus lijkt op dat van Christus.

1. Het is **buiten de poort**. Jezus werd buiten de stad gedreven, nu overkomt het Stefanus.
2. Stefanus roept: "Heer Jezus, ontvang mijn geest". Dat doet sterk denken aan wat Jezus aan het kruis riep: in uw handen beveel ik mijn geest. In het sterven was Stefanus nauw verbonden met zijn Heiland.
3. Nog één punt: Jezus riep vanaf het kruis: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat ze doen. Nu hoor ik net zoiets uit de mond van Stefanus: "Heer reken hun deze zonde niet aan".

Stefanus sterft een christelijke dood. Hij is hierin helemaal de volgeling van Jezus. Ik sta nog even stil bij dat laatste: Stefanus bidt voor zijn vijanden. Vergeef het hun. Hoe kan een man zo bidden, terwijl de stenen hem op zijn hoofd dreunen en zijn lijf kapot maken. Vergeef het hun... **Dat is liefde**. Veel

martelaarschap wordt ingegeven door haat. Terroristen die zichzelf opblazen midden in een menigte mensen, want er moeten zoveel mogelijk doden vallen. Ze zaaien haat en angst. Precies wat Stefanus niet wil. Geen haat. Maar liefde. Hij bidt voor zijn vijanden, een woedende menigte die geen recht op vergeving had. Stefanus bidt. De liefde is krachtig!

We hadden het er over op de belijdeniscatechisatie. De eerste les. Wat hoort er bij geloven. Er kwam een heleboel op het bord te staan. Ook dit: wij...zij! Wij aan deze kant...zij aan de overkant. Er is verschil tussen gelovigen en ongelovigen. Dat moet je niet wegpoetsen. **Maar** wat doe je daar nu mee? Moet je dan die 'zij', die anderen, afschrijven? Stefanus deed dat niet. Hij bad. Vergeef het hun. Ook al doen die 'zij' je pijn, begrijpen ze je niet, maken ze spottende grappen. Laat je niet prikkelen om hatelijk terug te doen. Denk aan deze martelaar. Hij had lief. Lang geleden werd er een brief geschreven, waar ik een paar regels uit neem. Het ging over de gelovigen in de eerste eeuwen na Christus. "Zij wonen in hun eigen land. Ze delen in alles mee als burgers, maar hebben als vreemdelingen alles te

lijden. Elk vreemd land is hun vaderland en elk land is hun vreemd. Ze vertoeven op aarde, maar ze zijn thuis in de hemel. Zij houden van allen, maar worden door allen vervolgd. Ze zijn arm, maar maken velen rijk. Ze komen alles tekort, maar ze hebben in alles overvloed. Ze worden gesmaad, maar ze zegenen. Ze worden beledigd, maar ze bewijzen eer”.

Je voelt op je klompen de liefde. Het is niet een wij...zij waarbij ze afstand nemen, een afwerende houding. We zoeken de ander, waar we kunnen; proberen hem te trekken, en hebben daar alles voor over. Daar geven we ambities voor op, rijkdom laten we achter ons, waar we die ander maar kunnen winnen voor Christus. Want we hebben lief! Ook als dat niet begrepen wordt, als er om gelachen wordt, of dat je wordt vervolgd...dáár ligt kracht in. Het brengen van offers. Zo zijn wij een zout der aarde. In een wereld die zonder God leeft, een geseclariseerd land, ligt hier je kans. Leef uit de kracht van offerende liefde. Dat hebben we toch zelf van Christus geleerd? Hij ging ons voor. Volgen wij? Amen